

Riktlinjer vid resor, bad mm

Beslutad av förvaltningschefen 18 augusti 2017

Riktlinjerna i detta dokument ska tillämpas vid bl.a. resor som genomförs med barn och elever inom barn- och utbildningsnämndens – BUN – ansvars- och verksamhetsområde. Riktlinjerna ingår som en del i den planering och bedömning som sker inför aktiviteter med barn och elever vid exempelvis resor.

Med **resor med barn/elever** avses exempelvis exkursioner, skolresor, studieresor, studiebesök och utflykter.

Övergripande

- Rektor eller förskolechef ska med hänvisning till gällande arbetsmiljölagstiftning samt fastställda policier förvissa sig om att ansvarsfördelningen avseende arbetsuppgifter fungerar mellan chef och medarbetare.
- Skolenhetens ordnings- och trivselregler gäller vid resor.
- Arbetsuppgifter ska fördelas mellan de medarbetare som följer med. Vårdnadshavare som följer med kan inte ges ansvarsuppgifter.
- Antal medarbetare per grupp/motsvarande avgörs bl.a. av barns/elevens ålder och mognad, antal samt typ av resa.
- Medarbetare ska föregå med gott exempel och själva följa innehållet i detta policydokument; t.ex. använda cykelhjälm och cykelbelysning vid cykelutfärder och bära för respektive aktivitet lämplig klädsel.
- Medarbetare som avser att lämna förskolan/skolan med grupp/klass ansvarar för att rektor eller förskolechef och/eller expedition i förväg informeras om planerna. För elever i skolan och barn i förskolan finns deltagarlista att skriva ut från edWise.
- Alla vårdnadshavare ska i ett tidigt skede av planeringen informeras om resan, tider och färdbeskrivning.
- Mobiltelefon ska tas med och dess telefonnummer ska göras känt för barn/elever, vårdnadshavare, arbetsledning m fl.
- Viktiga telefonnummer som t ex 112, skolområdets expedition, vårdnadshavares telefonnummer ska tas med.
- Inför varje planerad aktivitet ska regler och anvisningar gås igenom med barnen/eleverna. Särskild uppmärksamhet ska ägnas åt att barnen/eleverna har förstått dem.
- Barn/elever som inte klarar av att följa gällande regler och anvisningar kan genomföra en annan aktivitet under personals ledning.
- Kontrollera väderprognosen vid väderberoende aktiviteter.
- Begär de tillstånd som krävs och information om individuella barns/elevens behov och begränsningar (t.ex. speciell medicin, allergi, kost, att barnet/eleven inte får bada)

- Tag med förbandslåda.
- Som säkerhet om något allvarligt inträffar kan bil vara lämpligt att ha med om inte fordon finns med vid utfärdsålet.
- Riskbedömning inför resor/utfärder ska genomföras. [Länk till blankett.](#)

Fysiska utom- och inomhusaktiviteter

Cykling

Allmänt

- Cykelhjälm ska användas vid alla cykelaktiviteter, samt cykelbelysning vid mörker. Gäller inte cykling på innergård eller motsvarande.

Gemensam cykelfärd

- Cykling i grupp kan förekomma fr.o.m. förskoleklass.
- Hänsyn ska tas till såväl trafiksituationen som till elevernas mognad (cykelfärdighet och trafik-kunskap).
- Minst två medarbetare ska cykla med en elevgrupp varvid en cyklar främst och en sist.

Cykling på egen hand

- Elever fr.o.m. åk 6 kan cykla själva till bestämd samlingsplats.

Bad

Allmänt

- Vid bad med barn-/elevgrupp ska största försiktighet iakttas.
- Vårdnadshavare ska informeras före badutflykten.
- Särskild uppmärksamhet ägnas dimensioneringen av antalet medföljande medarbetare. Oavsett gruppens storlek ska minst två av medföljande medarbetare vara simkunniga. Minst en av dessa ska vara livräddningskunnig.
- **Simkunnig** anses den vara som kan falla i på djupt vatten, få huvudet under och efter att åter tagit sig upp till ytan kan simma 200 m i en följd, varav 50 m ryggsim.
- **Livräddningskunnig** anses den vara som kan dyka ner till största djup på badplatsen, ta upp en person till ytan och bogsera denne till bassäng-/strandkant samt ta personen ur bassängen/vattnet och genomföra hjärt- och lungräddning.
- Organisera verksamheten före badutflykten så att varje medföljande medarbetare vet sina arbetsuppgifter och ansvarsområden.
- Gruppen får inte vara större än att medarbetarna vid varje tillfälle kan ha uppsikt över varje enskilt barn/elev.
- Det måste alltid finnas medarbetare vid ställen som bedöms som riskfyllda.
- Dela upp barnen/eleverna så att de håller ihop två och två.
- Gå noggrant igenom badvett och badregler med barnen/eleverna före badutflykten.

Bad i hav, sjö och å

- Endast väl kända badplatser ska användas.
- Välj inte badstränder med många badande eller med risk för strömmar.
- Medföljande medarbetare ska vid varje tillfälle ha uppsikt över samtliga medföljande barns/elevs aktiviteter.
- Alla barn/elever bör inte bada samtidigt utan gruppvis.

Färd i mindre båt/kanot

Allmänt

- Flytväst ska bäras av alla vid färd i mindre båt/kanot.
- Simkunnighet är ett krav.

Skridskoåkning

Allmänt

- Barn/elever och medföljande medarbetare ska bära hjälm vid skridskoåkning.

På naturis (hav eller insjö)

- Antal medföljande medarbetare per grupp/motsvarande avgörs bl.a. av barns/elevs ålder, mognad och antal. Minst två av medföljande medarbetare ska vara simkunniga varav minst en livräddningskunnig. (Livräddnings- resp. simkunnig – se avsnittet Bad – Allmänt ovan)
- Kontrollera isförhållanden och istjocklek så att platsen kan bedömas som lämplig och att isen är tillräckligt tjock för aktiviteten.
- Avgränsa området där barnen/eleverna får åka.
- Samtliga ska medföra isdubbar – medföljande medarbetare ska ta med livlina.

Skidåkning

Allmänt

- Planera dagens början och slut med barnen/eleverna.
- Organisera verksamheten före utflykten så att varje medföljande medarbetare vet sina arbetsuppgifter och ansvarsområden.
- Dela upp barnen så att de håller ihop två och två.

Utförsåkning

- Var alltid tillsammans med barnen/eleverna i skidbacken.
- Kontrollera att alla barn/elever behärskar utförsåkning.
- Kontrollera att alla barn/elever klarar av att åka i skidlift.
- Kontrollera att inga barn/elever åker i nedfart som bedöms vara för svår.
- Hjälmska användas.

Resor med övernattnig och resor till annat land

Allmänt

- Tydlig information om samt skriftliga regler för resan ska upprättas. Dessa regler ska delas ut till vårdnadshavare som får signera att de tagit del av och är införstådda med dem.
- Informera eleverna om vad de ska/bör ta med sig (t ex pass, pengar, säkerhetsväska).

Att särskilt tänka på

- Bland medföljande medarbetare utses en samordningsansvarig ledare för resan.
- Fräscha upp kunskaper kring skolans eller förskolans krisplan.
- Planera i förväg telefonkedja till vårdnadshavare.
- Informera om hur vårdnadshavare kan komma i kontakt med sitt barn (kontakttid, kontaktplats, kontaktperson).
- Kontrollera att alla har giltig hemförsäkring. Om en elev orsakar skada gäller inte skolans försäkring. Se vidare i avsnittet Försäkringar nedan.
- Vid resa utomlands ska särskilt kontrolleras vad som gäller beträffande t ex försäkringar, pass, visum och medborgarskap.
- Ta med fotokopia av den sida i elevens pass där alla personuppgifter finns samt passets giltighetstid och foto.
- Den av medarbetarna som är samordningsansvarig ledare bör ha tillgång till reservkassa för oförutsedda händelser.

Lägerskola

Allmänt

- Med **lägerskola** avses en verksamhet inom skolans ram som innebär att en klass förlägger skolarbetet – i studiesyfte - till annan plats än skolan.

Att särskilt tänka på

- Tillgång till bil ska finnas.
- Vid tältning får öppen eld (t.ex. stormkök, fotogenlampor) inte förekomma i tältet.
- Brandskydd och brandredskap ska kontrolleras.
- Gör utrymningsplan och utrymningsövning snarast efter ankomst.

Skolresa

Allmänt

- Med **skolresa** avses en resa inom skolans ram vars innehåll till större del utgörs av inslag av nöjeskaraktär än av inslag av skol-/undervisningskaraktär.

Att särskilt tänka på

- Ingen medarbetare eller vårdnadshavare kan tvingas att delta i skolresa.

- Elever kan - under särskilda omständigheter – genomföra alternativ aktivitet istället för att delta i skolresa.

Resor med barn/elever i privat fordon, kommunägt fordon, skolbuss eller kollektivt transportmedel

Allmänt

- Kommunens egna skolbussar/motsvarande eller kollektivt transportmedel bör användas i första hand vid transporter av barn/elever.
- I de fall transporter sker i privat fordon eller kommunägt fordon – i annat fall än skolbuss - med en annan vårdnadshavare eller en medarbetare som förare ska medgivande respektive försäkran inhämtas från vårdnadshavare/medarbetare om att barnet/eleven får åka med. Blanketter finns i metodboken.
- Enligt svensk lag ska alla som åker bil använda bilbälte. Barn under 7 år ska dessutom använda särskild skyddsanordning – babyskydd, bilbarnstol, bältesstol/kudde. Förare ska se till att passagerare som är under 15 år använder bilbälte och eventuell annan skyddsanordning

Resor med barn/elever i skolbuss eller kollektivt transportmedel

- Sittplats ska finnas till alla barn/elever och vuxna. Finns bälten i bussen ska dessa användas.
- Barn/elever ska om möjligt inte behöva korsa trafikerad väg eller gata vid av- eller påstigning.

Resor med privat fordon/kommunägt fordon i annat fall än skolbuss

- Sittplats ska finnas till alla.
- Bilbälten och – i förekommande fall - särskild skyddsanordning ska användas.
- Små barn ska placeras med hänsyn tagen till ev. krockkuddar.
- Om bilen är utrustad med krockkudde på passagerarplatsen får ingen under 140 cm sitta där.
- En bilbarnstol får inte monteras vid en plats med krockkudde om inte denna kopplats ur av en auktoriserad bilverkstad eller importör.²
- Vid resa med fordon gäller respektive fordons trafikförsäkring vid eventuell personskada.
- Föraren av fordonet har ansvar för att fordonet är trafiksäkert samt att fordonet framförs enligt gällande trafiklagstiftning.

² På vissa nyare bilmodeller kan krockkuddens funktion kopplas ifrån av t ex föraren själv.

Försäkringsfrågor

- I det följande presenteras översiktligt kommunens olycksfallsförsäkring. En mer uttömmande beskrivning av försäkringen och blankett finns på denna plats: <https://www.kristianstad.se/sv/barn-och-utbildning/forsakringar/>
- Kristianstads kommun har en **olycksfallsförsäkring** för barn/elever.

- Med olycksfallsskada avses en kroppsskada som den försäkrade drabbas av genom en oförutsedd plötslig yttre händelse (ett utifrån kommande våld mot kroppen).
- Olycksfallsförsäkringen gäller **dygnet runt** för barn/elever i förskola, fritidshem, grund-, sär- och gymnasieskola och under **verksamhetstid** för elever vid Vuxenutbildningen/KY-utbildning m.m.
- Elev som går ut åk 9 på vårterminen och ska börja i gymnasiet kommande hösttermin omfattas av kommunens olycksfallsförsäkring.
- Försäkringen gäller vid vistelse utanför Norden under längst 12 månader.
- Försäkringen gäller utan självrisk.
- Medföljande medarbetare som är anställda av Kristianstads kommun omfattas av en tjänstereseförsäkring då de reser i tjänsten och också är beordrade att göra detta.

Notera att

- Kommunens olycksfallsförsäkring är inte att förväxla med en reseförsäkring då olycksfallsförsäkringen inte inkluderar kostnader för sjukdom samt hemtransport till följd av sjukdom eller olycksfall.
- I kommunens olycksfallsförsäkring ingår inte ansvarsskydd för den som omfattas av försäkringen. I normalfallet ingår detta i en hemförsäkring.